

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
соціальної педагогіки та психології
О. В. Пономаренко
(ініціали та прізвище)
« » _____ 2023 р.

ХОРЕОГРАФІЯ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки магістрів
очної (денної) форми здобуття освіти
спеціальності 026 Сценічне мистецтво
освітньо-професійна програма «Театральне мистецтво»

Укладачі: канд. пед. наук, доцент Гончаренко Ю.В, викладач Кузьмін К.С.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри кафедри
акторської майстерності

Протокол № 1 від «29» серпня 2023 р.
Завідувач кафедри
акторської майстерності
Г.В. Локарева

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціальної педагогіки та
психології

Протокол №1 від «30» серпня 2023 р.
Голова науково-методичної ради
факультету соціальної педагогіки та
психології Т.В. Турбар

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Г.В. Локарева
(ініціали, прізвище)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Загальна кількість кредитів – 6	Обов'язкова	
	Кількість кредитів на 1 семестр – 1	Цикл професійної підготовки спеціальності	
Спеціальність 026 – «Сценічне мистецтво»	Загальна кількість годин – 180	Семестр	
	Кількість годин на 1 семестр – 30	1-й	
	Освітньо-професійна програма «Театральне мистецтво»	Загальна кількість змістових модулів – 10 Змістових модулів – 2	Лабораторні
14 год.			
Рівень вищої освіти: магістерський	Кількість поточних контрольних заходів 2	Самостійна робота	
		16 год.	
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Хореографія” є формування пластичної культури та образної виразності студентів-майбутніх акторів, надання теоретичних знань із сучасного-бального й народного танців., розвиток їх практичних танцювальних вмінь і навичок для успішної майбутньої професійної діяльності.

Основними **завданнями** викладання дисципліни «Хореографія» є:

1. Навчити студентів пластично, емоційно, образно-виразно та методично вірно виконувати елементи з основ класичного, бального та народного танців.
2. Надати практичні та теоретичні знання про стиль та манеру виконання різних видів танців.
3. Сформувати вміння творчо сприймати та емоційно відтворювати танцювальні художні образи.
4. Розвинути вміння координувати рухи всіх частин тіла, силу м'язів та витривалість.
5. Виховати естетичні почуття, судження, художньо-культурні смаки, здатність сприймати та інтерпретувати мистецькі твори.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>ІК Здатність до наукового обґрунтування та творчого вирішення професійних завдань та проблем в умовах мистецької (театральної) і педагогічної діяльності, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових театральних методик освіти, характеризується комплексністю та невизначеністю умов</p> <p>ЗК1 Здатність комунікувати з колегами даної галузі щодо наукових та професійних досягнень як на загальному рівні, так і фаховому рівні.</p> <p>ЗК3 Здатність формулювати (у формі презентації чи звіту) нові гіпотези та наукові завдання в галузі культури та театального мистецтва, обирати належні напрями та відповідні методи для їх розв'язання, враховуючи наявні ресурси. Проводити аналіз естетичних запитів глядачів.</p> <p>ЗК5 Здатність здійснювати аргументований критичний аналіз вистав, готувати театральнокритичні матеріали різного жанру.</p> <p>ЗК7 Уміння здійснювати керівництво театральним колективом, створювати умови для постійного творчого зростання та підвищення професійно-художнього рівня учасників (наставницькі та лідерські навички). Здатність визначити творчі можливості та перспективи розвитку театральної трупи.</p> <p>ЗК10 Здатність приймати обґрунтовані рішення та виробляти стратегію театральної діяльності з урахуванням її основних професійних принципів та методів.</p> <p>СК1 Здатність втілювати режисерський та акторський задум засобами виразності театального мистецтва; відчувати природу та характер відтворюваної події, властивий їй темпоритм.</p> <p>СК2 Здатність планувати організацію театального процесу, здійснювати поетапність пошуку художнього вирішення постановки творів усіх видів і жанрів на високому мистецькому рівні.</p> <p>СК3 Здатність творчо втілювати сценічні завдання режисера, балетмейстера, постановника пластики, постановника музичних (вокальних) номерів.</p> <p>СК4 Здатність уявити запропоновані обставини п'єси та ролі, чітко визначити місце персонажа в системі образів п'єси.</p> <p>СК5 Здатність створити творчий задум ролі, визначити її перспективу, здатність самостійно працювати над роллю.</p> <p>СК11 Здатність вести професійний діалог з партнером та режисером в процесі роботи над виставою,</p>	<p>Методи навчання: Дидактичні методи за джерелом знань (практичні: вправи; наочні: демонстрація); інтерактивні; творчі завдання, метод аналізу помилок, метод показу, метод обговорення і опитування. Практичний метод показу хореографічних та ритмічних вправ, танцювальних рухів, хореографічних етюдів. Відеометоди: перегляд відеоматеріалів Поточний контроль, підсумковий контроль.</p>

аналізувати та синтезувати творчі пошуки та задуми.

СК12 Здатність до використання видів, жанрів та стилістичних особливостей хореографічного мистецтва у створенні сценічного образу, володіння лексичною мовою різних видів танців та навичками імпровізаційно-творчого підходу до застосування естетично-забарвлених рухів у відтворенні сценічних персонажів, створення танцювальних творів на основі методів і законів драматургії.

ПР2 Знання професійних комунікативних технологій.

ПР3 Знання новітніх сучасних напрямів, форм та видів театральної діяльності.

ПР8 Знання теорії та методики викладання хореографії як складової театрального мистецтва та знання основ роботи балетмейстера.

ПР9 Володіння психотехнікою репетицій та методикою роботи з професійними і непрофесійними виконавцями.

ПР14 Здатність розуміти наукові публікації за обраною спеціальністю і відслідковувати найновіші досягнення в цій галузі, спілкуючись з колегами.

ПР15 Уміння знайти відповідні наукові джерела, які належать до професійної діяльності.

ПР16 Уміння створювати творчий задум ролі, визначати надзавдання та наскрізну дію ролі, характеризувати логіку поведінки персонажу.

ПР17 Здатність розуміти та використовувати різні теорії у галузях театрального та кіномистецтва, практично реалізувати поради з літературних джерел цієї галузі.

ПР18 Уміння орієнтуватися у різних напрямках театрально-сценічної, драматургічної, режисерської діяльності.

ПР21 Уміння органічно, цілеспрямовано діяти в умовах вимислу, творчо втілювати сценічні завдання режисера, балетмейстера, постановника пластики; співати у ансамблі, соло.

Міждисциплінарні зв'язки.

Курс «Хореографія» є підґрунтям для опанування таких дисциплін, як «Майстерність актора» та «Основи сценічного руху». У ході засвоєння курсу формуються вміння та навички з хореографічного мистецтва, що визначають пластичну культуру студентів майбутніх акторів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Складові частини предмета «Хореографія» та техніка класичного танцю.

- 1) Пластична культура.
- 2) Змістовий музикальний супровід.
- 3) Аналіз наукових і творчих робіт митців хореографії.

Екзерсис біля станка та на середині залу. Grands plies із різними port de bras. Battements tendus, battements tendus jetes, grands battements jetes у epaulement croisse (на середині залу) і epaulement efface (біля станка) із використанням усіх пройдених форм. Rond de jambe із використанням усіх пройдених форм. Battements fondus та frappes і double frappes із використанням усіх пройдених форм. Battements soutenus під кутом 90°. Releves lent та battements developpes під кутом 90° на півпальцях, із перекладом рук з позиції в позицію. З'єднання різних форм port de bras, нахилів і перегинання корпусу, grands plies releves lent у навчальну комбінацію у формі adagio.

Ритмічні вправи та методика їх виконання.

Змістовий модуль II. Історико-побутовий танець.

Виконання комбінацій, етюдів з використанням усіх пройдених видів. Історичні умови розвитку історико-побутових танців. Основні елементи полонезу. Основні елементи танцю швидкий menuet. Прості форми повітряних підтримок. Композиції з використанням всіх елементів полонезу та танцю menuet.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лабораторні заняття, год		Практичні заняття, год		о/д ф.	з/дис т ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дис т ф.	о/д ф.	з/дис т ф.					
1	8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	7	7	-	-	-	8	-	10	20	30
2	15	7	7	-	-	-	8	-	10	20	30
Усього за змістові модулі	30	14	14	-	-	-	16	-	20	40	60
Підсумковий семестровий контроль залік									10	30	40
Загалом			30							100	

6. Теми лабораторних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
		о/д ф.
1	Складові частини предмета «Хореографія». Відпрацювання техніки класичного танцю.	7
2	Відпрацювання техніки історико-побутового та бального танцю.	7
Разом		14

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	**Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1. Складові частини предмета «Хореографія» та техніка класичного танцю.	Усне опитування	Питання для підготовки: Складові частини предмета «Хореографія»	Опитування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал	10
	Екзерсис біля станка та на середині залу.	Вимоги до виконання Технічна вірність виконання, знання комбінацій.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - якість виконання (15б.); - творчий підхід у виконанні (5б.).	20
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			30
2. Історико-побутовий танець.	Усне опитування	Питання для підготовки: Аналіз методики виконання вправ з історико-побутового танцю за результатами вивчення матеріалу	Опитування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал	10
	Виконання комбінацій, етюдів з використанням усіх пройдених видів.	Методична правильність виконання вправ.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - якість виконання (15б.); - творчий підхід у виконанні (5б.).	20
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			30
Усього за змістові модулі контр. заходів	4			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Усне опитування	Опитування за темами, які були засвоєні протягом вивчення дисципліни «Хореографія»	Опитування передбачає надання	10

		Знання термінології та методики виконання хореографічних вправ та танцювальних елементів	відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал	
	Показ комбінацій історико-побутових танців.	Методично вірне та ритмічне виконання засвоєних рухів, відображення характеру танців.	- якість виконання (20б.); - творчий підхід у виконанні (10б.).	30
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9.Рекомендована література

Основна:

1. Василенко К. Лексика українського народно сценічного танцю. *Репертуарний збірник*. Київ : Мистецтво, 1990. № 5. 223 с.
2. Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю. 5-те вид., доп. Київ : Музична Україна, 1990. 150 с.
3. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю : посібник . Частина перша. Київ : Мистецтво, 1975. 223 с.
4. Гончаренко Ю. В. Хореографія : навч.-метод. посіб. для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Сценічне мистецтво» освітньо-професійної програми «Театральне мистецтво». Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 115с.
5. Гончаренко Ю. В. Хореографія: історико-побутовий танець : методичні рекомендації для студентів освітньо-кваліфікованого рівня «бакалавр» напряму підготовки «Театральне мистецтво». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2012. 59 с.

Додаткова:

1. Барвистий віночок : збірка сюжетних танців для дітей молодшого і середнього шкільного віку. Київ : Музична Україна. 1978. 120 с.
2. Березова Г. А. Классический танец в детских хореографических коллективах. Київ : Музична Україна, 1979. 259 с.
3. Зубатов С. Л. Методика роботи з хореографічним колективом. Київ : Інститут підвищення кваліфікації працівників культури, 1997. 100 с.
4. Зубатов С. Л. Основи викладання українського народно-сценічного танцю. Київ : ПК ПК, 1995. 133 с.
5. Майорова О. Українські танці. Мистецтво та освіта, 2000. 26–37с.
6. Поклад І. Танець та його функції в історії людства (культурно-історичний та психологічний аналіз) Українське мистецтвознавство : матеріали, дослідження, рецензії. Київ : Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології, 2004. с. 227–232.
7. Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю : програма для студ. спец. 7.020202 «Хореографія» спеціалізації «Народна хореографія» ; Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв ; уклад. В. О. Камін. Київ : ДАКККиМ, 2003. 29 с.
8. Українські народні танці / упоряд., вступна стаття та примітки А. І. Гуменюка ; за ред. П. П. Вірського. Київ : Наукова думка, 1969. 615 с.
9. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України Київ : Видавництво АПН УРСР, 1963. 235 с.

Інформаційні джерела:

1. Енська О. Ю., Максименко А. І., Ткаченко І. О. Композиція танцю та мистецтво балетмейстера / Міністерство освіти і науки України Сумський державний педагогічний університет імені А. С.Макаренка. 2020. С.18. URL: <https://repository.sspu.edu.ua/bitstream>
2. Плахотнюк О. Джаз танець на академічній балетній сцені: генезис та персоналії. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2014. Вип. 8. С. 164-168. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/apgnd_2014_8_26.
3. Плахотнюк О. Творчість Тараса Шевченка на балетній сцені. *Вісник Львівського університету*. Серія мистецтвознавство. 2014. Вип. 15. С. 171-176 .URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/artstudies/article/view/3171/3236>

4. Станіславський. К. С. Робота над роллю. Ревізор. Реальне відчуття життя п'єси та ролі (1936–1937). Львів, 2018/ 84 с. URL: <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/Stanslavskyy-Druk.pdf>
5. Noverre Jean Georges, *Lettres sur la danse, et sur les ballets* [première édition], par M. Noverre, maître des ballets de Son Altesse Sérénissime Monseigneur le Duc de Wurtemberg, et ci-devant des théâtres de Paris, Lyon, Marseille, Londres, etc., Lyon, Aimé Delaroche, 1760. 484 p. ; in-8. PDF : Internet Archive URL: https://obvil.sorbonne-universite.fr/corpus/danse/noverre_lettres-danse_1760_orig